

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121436668
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6121436668.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Aleny Mikovej vo veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zást. advokát JUDr. Ján Šoltés, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej: A. B., B. C. XXX, D. E., nar. X.X.XXXX, zást. advokátka F. G. H., E., I. J. X, o 9 813,55 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č. k. 6Csp/114/2021 - 81 z 27. januára 2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku, ako aj v závisiacom výroku o trovách konania.

Žalovanej proti žalobcovi p r i z n á v a nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie (ďalej aj len ako „súd“) I. výkonom rozsudku označeného v záhlaví vyhovel žalobe v rozsahu 5 998,01 € s úrokmi z omeškania 5 % p. a. z jednotlivých istín uvedených vo výroku rozsudku s klesajúcou tendenciou podľa toho, ako žalovaná svoj dlh voči veriteľovi v priebehu sporu znižovala postupným splácaním, pričom prisúdené peňažné plnenie žalovanej povolil splácať mesačne po 150 € od právoplatnosti rozsudku, vždy do konca toho ktorého mesiaca až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok, II. výkonom na základe čiastočného späťvzatia žaloby konanie o 1 213,52 € s príslušenstvom zastavil a III. výkonom vo zvyšku (nad 5 998,01 € do 9 813,55 € s príslušenstvom) žalobu zamietol; IV. výkonom náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že medzi pôvodne žalujúcou bankou ako veriteľom a žalovanou ako spotrebiteľom 29.3.2018 bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 1895499839 - lepšia splátka a žalovanej bol schválený účelový úver 13 000 € na refinancovanie, s výškou mesačnej splátky 239,78 €, fixnou úrokovou sadzbou 13,8 %, RPMN 17,9 %, priemernou RPMN 8,75 %, odplatom 17,24 %, celkovou čiastkou na zaplatenie 23 277,41 €, splátky splatné vždy k 25. dňu v mesiaci, počet splátok 96, dátum konečnej splatnosti 25.3.2026; poplatok za poskytnutie úveru 260 €. Výzvou zo 16.9.2019 na splatenie dlžnej časti úveru banka žalovanú upozornila na jej dlh po splatnosti viac ako 3 mesiace (924,02 €) a vyzval ju na jeho zaplatenie v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Ďalšou výzvou zo 14.10.2019 banka žalovanej oznámila, že jej dlh voči nemu k 14.10.2019 sa stal predčasne splatným v celom rozsahu a vyzval ju na úhradu dlžnej sumy 12 772,76 € do 10 dní od prevzatia výzvy. Predžalobnou výzvou z 26.5.2021 rovnako ešte banka žalovanú vyzval na úhradu jej dlhu voči žalobcovi. Z aktuálneho stavu úveru k 31.5.2021 vyplynulo, že z čerpaného úveru 13 000 € žalovaná uhradila v období od 29.3.2018 do 15.1.2022 celkovo 7 001,99 €.

3. Zmluvný vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka posúdil ako spotrebiteľský úver, na tento aplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. a tiež ustanovenia §52 a nasl. o. z.

o spotrebiteľských zmluvách. Zo zákona č. 129/2010 Z. z. v znení k 30.4.2018 (ďalej aj len ako „ZoSÚ“) citoval jeho ustanovenia §7 ods. 1, §9 ods. 1 až ods. 14, §11 ods. 1 písm. a) až g) a ods. 2. Zmluvu podrobil dôkladnej spotrebiteľskej kontrole a v rámci tejto dospel k záveru, že v zmluve nesprávne je uvedená RPMN v neprospech dlžníka ako spotrebiteľa, že veriteľ hrubo porušil svoje povinnosti podľa §7 ods. 1 ZoSÚ a tiež že zmluva neobsahuje náležitosti podľa §9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa) a v zmysle §11 ods. 1 písm. b) a d) a ods. 2 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje preto za bezúročný a bez poplatkov. Z §9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ pre súd vyplynulo, že v čase uzatvárania zmluvy žalobca bol povinný uviesť správnu RPMN; súd pre účely jej výpočtu použil kalkulačku s odkazom na stránku NBS pre výpočet RPMN a ročného úroku (ekonomika.eur.sme.sk) a finančné centrum o peniazoch (zoznam.sk) a podľa jeho zistení táto správne mala byť 16,50 %, a nie v zmluve deklarovaných 17,9 %. Zistil tiež, že ani celková čiastka úveru 23 277,41 € nie je uvedená správne, nakoľko $239,78 \text{ €} \times 95 \text{ splátok} + \text{posledná splátka } 238,31 \text{ €}$ predstavuje len 23 017,41 €. Veriteľovi okrem toho vytkol, že pred uzavretím zmluvy nekonal s odbornou starostlivosťou, z obsahu súdneho spisu splnenie povinnosti veriteľa zistiť tzv. bonitu klienta nevyplýva, v žalobe absentuje skutkové tvrdenie o splnení tejto povinnosti, ako aj dôkaz tohto skutkového tvrdenia a pretože v zmysle §7 ods. 1 ZoSÚ splnenie zákonnej povinnosti pred uzavretím, resp. navýšením zmluvy schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver posúdiť s odbornou starostlivosťou zaťažuje veriteľa, uzavrel, že veriteľ v danom prípade nie je preto oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru; ide o neunesenie dôkazného bremena, čo nemožno považovať za vadu konania, pri vyskytnutí ktorej súd by bol povinný veriteľa vyzvať na odstránenie, resp. doplnenie jeho žaloby.

4. Z týchto dôvodov pre neuvedenie náležitostí zmluvy v súlade s §9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v úverovej zmluve a pre hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa §7 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov podľa §11 ods. 1 a písm. b) a d) a ods. 2 ZoSÚ. Po zistení, že žalovaná na úver poskytnutý jej veriteľom vo výške 13 000 € tomuto spolu s úhradami v priebehu konania uhradila celkovo 7 001,99 €, po zohľadnení čiastočného späťvzatia žaloby o 1 213,52 €, žalobe preto vyhovel len v rozsahu 5 998,01 € ($13\,000 - 7\,001,99$) a vo zvyšku predstavovanom zmluvnými úrokmi a poplatkami (do žalovanej istiny 9 813,55 € s príslušenstvom) žalobu zamietol.

5. Konštatujúc, že úroky z omeškania uplatnené vo výške 5 % p. a. nepresahujú zákonom dovolenú výšku úrokov z omeškania (§517 ods. 2 o. z. v spojení s §3 NV č. 87/1995 Z. z.) a po zistení, že žalovaná do omeškania so splatením celého úveru sa dostala 3.7.2021, žalobcovi priznal úroky z omeškania počnúc týmto dňom tak, ako boli uplatnené v žalobe, a to z istiny, na ktorú žalobca podľa záverov súdu mal nárok, zohľadniac čiastočné úhrady žalovanou realizované v priebehu konania tak, ako to vyplýva z výroku rozsudku, pričom vzhľadom na nepriaznivú sociálnu situáciu žalovanej a s prihliadnutím aj na skutočnosť, že pôvodne išlo o spotrebiteľský úver, na splatenie ktorého spotrebiteľovi bolo poskytnuté dlhšie časové obdobie, s poukazom na §232 ods. 3 CSP a na čl. 6 CSP prisúdenú istinu s príslušenstvom žalovanej povolil splácať po 150 € mesačne.

6. Zastavenie konania o 1 213,52 € odôvodnil čiastočným späťvzatím žaloby, na ktoré preto aplikoval ustanovenie §144 a 145 ods. 2 CSP a rozhodnutie o trovách odôvodnil konštatovaním, že po zohľadnení čiastočného späťvzatia žaloby v prejednávanej veci úspech strán sporu bol približne v rovnakej výške, náhradu trov konania žiadnej zo strán preto nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku, čo do jeho zamietavého výroku, žalobca podáva odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok v tomto rozsahu buď zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby rozsudok v tomto rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie aj v tomto rozsahu. Namíeta, že súd pri závere o nesprávnej celkovej čiastke 23 277,41 € neprihliadol na to, že podľa zmluvy spotrebiteľ bol povinný zaplatiť nultú splátku vo výške 260 € a až potom platiť 1. - 95. splátku po 239,78 € a poslednú 96. splátku 238,31 €, čo spolu činí presne 23 277,41 €, logicky súdu vyšla preto nesprávna výška celkovej čiastky úveru. Odvolateľ súdu ďalej vytýka, že pri výpočte RPMN použil internetovú kalkulačku, ktorá nereflektuje vstupné údaje použité žalobcom, t. j. že posledná splátka oproti ostatným je v rozdielnej výške, pričom z predloženého výpočtu nie je jasné ani to, či súd použil všetky náklady, ktoré pri výpočte RPMN zohľadnil žalobca, t. j. výšku úveru 13 000 €, výšku splátky vrátane poistenia 239,78 €, počet dní do prvej splátky (29.3.2018 - 25.4.2018), obdobie úveru 96 a typ úrokovej sadzby a rovnakú výšku úrokovej sadzby 13,80 % počas celého obdobia.

8. Záver súdu, že banka nekonala s odbornou starostlivosťou, pretože neposudzovala bonitu klienta, považuje za zavádzajúci tvrdiac, že bonita u žalovanej posudzovaná bola, a to výpisom z úverového registra SRBI, ako aj z dokladov o príjme. Namíeta však, že v zmysle §7 ods. 24 ZoSÚ banka tak ani nebola povinná urobiť a skutočnosť, či tak (ne)postupovala, nemusela byť uvedená v samotnej žalobe. Vzhľadom na to, že veriteľom poskytnutý úver, ktorého zaplatenie je predmetom tohto konania, v zmysle článku 2.3 zmluvy bol poskytnutý na splatenie iného v zmluve identifikovaného záväzku dlžníka (úver refinančný), záver súdu prvej inštancie o hrubom porušení povinnosti veriteľa s poukazom na §7 ods. 19 až ods. 23 ZoSÚ podľa odvolateľa neobstojí ani v krajnom prípade, keďže predmetné ustanovenia na tento zmluvný vzťah sa neaplikujú. Veriteľ v rozhodnom čase konal teda s odbornou starostlivosťou a neporušil žiadnu povinnosť stanovenú mu zákonom o spotrebiteľských úveroch.

9. Ďalej odvolateľ namíeta, že banka aj pri zosplatnení úveru rovnako postupovala lege artis a podanou žalobou takto právom sa domáhal vrátenia celej sumy poskytnutého úveru vrátane príslušenstva, rozhodnutím súdu v tejto veci tak flagrantným spôsobom bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch. Predložená zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti zákonom požadované v rozhodnom období a žalobcom predložené listinné dôkazy i jeho skutkové tvrdenia v súdnom konaní boli plne spôsobilé privodiť mu procesný úspech vo veci. Ak súd mal za to, že žaloba obsahuje nedostatočné informácie týkajúce sa uplatneného nároku, bol povinný žalobcu na túto skutočnosť upozorniť a vyzvať ho na odstránenie nedostatkov žaloby, aj keď s ohľadom na odvolateľom namietané skutočnosti v tomto prípade na takýto postup nebol žiaden dôvod. Navyše žalovaná skutkové tvrdenia týkajúce sa posudzovania jej bonity ako klienta ani nenamietala, hoci v konaní je zastúpená advokátom, v dôsledku čoho ustanovenie §296 CSP sa nepoužije a platí preto domnienka, že skutkové tvrdenia nepopreté žalovaným sa považujú za pravdivé a za sporné sa považujú iba účinne popreté skutkové tvrdenia. Nakoľko žalovaná nespochybnila riadne skúmanie bonity, odvolateľ má zato, že ide o nesporné skutkové tvrdenia strán a pokiaľ súd tieto skúmal, v konaní prevzal na seba nielen úlohu rozhodovacieho orgánu, ale aj orgánu, ktorý aktívne produkuje argumenty v prospech strany, ktorá v tejto otázke bola pasívna.

10. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu protistrany navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil. Zamietnutie žaloby vo zvyšku považuje za vecne správne a zákonné rozhodnutie vydané v súlade s ustálenou judikatúrou, plne rešpektujúce zásadu zákonnosti, spravodlivosti procesu a v súlade s legislatívne garantovanou zvýšenou ochranou strany sporu so slabším postavením, zakotvenou v článku 6 CSP, ako aj v súvisiacich osobitných predpisoch a predpisoch EÚ.

11. Len strohé konštatovanie odvolateľa o dodržaní všetkých podstatných náležitostí v uzatvorenej zmluve bez ich náležitého preukázania nie je postačujúce pre unesenie jeho dôkazného bremena v konaní, pričom žalovaná v konaní tvrdila a preukazovala, že zmluva neobsahuje podstatné náležitosti v zmysle ZoSÚ a preto túto je nutné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, s ktorou argumentáciou po vykonanom prieskume zmluvy sa stotožnil aj konajúci súd.

12. Je bežnou a zaužívanou praxou, že súdy pri kontrole údajov uvádzaných v úverových zmluvách využívajú dostupné vierohodné ekonomické e-kalkulačky zverejnené cestou štátnych inštitúcií a v tomto smere zo strany súdu nedošlo preto k žiadnemu pochybeniu. Z odôvodnenia rozhodnutia je jednoznačné, aké údaje súd pri svojich výpočtoch použil, odvolanie v tomto smere preto je zavádzajúce a účelové. Spotrebiteľovi mal byť poskytnutý jasný a zrozumiteľný obsah zmluvy s uvedením presnej výšky RPMN a správnych celkových nákladov. Súd ex offio vykonáva prieskum splnenia podmienok podľa §7 ods. 1 ZoSÚ, čomu svedčí aj ustálená judikatúra súdov vyššej právnej sily. V prípade, ak veriteľ žalovaný ako spotrebiteľ zavádzal už pri uzatváraní zmluvy, ktorá neobsahuje zákonom požadované náležitosti, považuje za spravodlivé, aby mu bola povinná vrátiť len to, čo ako istina veriteľom jej skutočne bola požičaná.

13. Odvolateľ v odvolacej replike namíeta, že posudzovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere čo do rozsahu a obsahu bola vyhotovená nad rámec zákona, poukazujúc pritom na importovanú amortizovanú tabuľku, z ktorej je zrejmé, koľko, kedy a na čo spotrebiteľ zaplatí za predpokladu riadneho a včasného plnenia. Nestotožňuje sa s názorom, že by skutočnosť, či veriteľ posudzoval bonitu klienta, mala byť súčasťou ex offio prieskumu súdom, nakoľko žalobca preukázal, že existujú zákonné výnimky z tejto povinnosti a nemožno predpokladať, že ide o zákonnú požiadavku platnú pre všetky úverové zmluvy,

ako je tomu napr. v prípade obligatórných zmluvných náležitostí, ktoré zákon taxatívne uvádza. Trvá preto na svojom odvolaní.

14. Žalovaná, ktorej zástupcovi odvolacia replika protistrany bola doručená 26.6.2022, nevyužil svoje zákonné právo a k tejto odvolaniu dupliku nepodal. Žiadna zo strán ďalšie vyjadrenie vo veci neurobila.

15. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, viazaný tiež skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo (§34 a §355 a nasl. CSP o odvolaní) a dospel k záveru, že zamietnutie žaloby vo zvyšku je vecne správnym rozhodnutím, aj keď aj z iného dôvodu, než v odôvodnení jeho písomného vyhotovenia je uvedené.

16. Rozsudok vo výrokoch tak o čiastočnom zastavení konania, ako aj v rozsahu vyhovie žalobe odvolaním dotknuté nie sú, tieto výroky rozsudku nadobudli preto právoplatnosť a z toho dôvodu nemohli byť predmetom odvolacieho prieskumu; predmetom odvolacieho prieskumu bol preto len zamietavý výrok rozsudku a závisiaci výrok o trovách konania (§367 ods. 1 a 3 CSP).

17. Rozsudok na Krajskom súde v Košiciach verejne bol vyhlásený 6.12.2023 o 9.30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, trakt D. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku od 13.11.2023 boli zverejnené na úradnej tabuli a tiež na webovej stránke odvolacieho súdu (§219 ods. 1 a ods. 3 za použitia §378 ods. 1 CSP).

18. V dôsledku odvolania žalobcu predmetom odvolacieho prieskumu odvolacím súdom v danom prípade je posúdenie, či súd prvej inštancie (ne)správne právne posúdil, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

19. Záver, že ročná percentuálna miera nákladov v danom prípade v skutočnosti je 16,50 %, a nie v zmluve deklarovaných 17,90 %, súd prvej inštancie nijako neodôvodnil, aj keď uviedol, akú internetovú kalkulačku použil pre jej výpočet. V tomto smere je potrebné prisvedčiť preto odvolateľovi, že tento záver súdu odvolacím súdom v odvolacom konaní je nepreskúmateľný, nakoľko z odôvodnenia napadnutého rozsudku absolútne nemožno zistiť, dosadením ktorých konkrétnych parametrov a do akého vzorca používaného internetovou kalkulačkou súd dospel k záveru o RPMN 16,50 %.

20. Rovnako je potrebné dať za pravdu odvolateľovi v tom, že súd opomenul započítať nultú splátku 260 € k celkovej čiastke úveru, ktorú na základe posudzovanej zmluvy spotrebiteľ bol povinný zaplatiť a preto celková čiastka úveru vo výške 23 277,41 € v zmluve je uvedená správne (260 + 95 x 239,78 + 238,31).

21. Súd prvej inštancie však pochybil, pokiaľ nepripísal právny význam obrane žalovanej, že v danom prípade existuje dôvod poskytnutý spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov ustanovený v §11 ods. 1 písm. g) ZoSÚ, t. j. že ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov. V rámci podrobenia posudzovanej zmluvy z 29.3.2018 o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka dôslednej spotrebiteľskej kontrole odvolací súd zistil, že v danom prípade RPMN v zmluve deklarovaná ako 17,90 % je vyššia, ako v zmluve deklarovaná najvyššia prípustná výška odplaty 17,50 % p. a.

22. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, v zmysle §53 ods. 6 o. z. v znení platnom a účinnom k 29.3.2018, výška odplaty za ich poskytnutie je limitovaná najvyššou prípustnou odplatou, ktorú pri poskytnutí peňažných prostriedkov od spotrebiteľa možno požadovať a ktorá ako obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle §9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ v zmluve musí byť deklarovaná pod následkom ustanoveným v §11 ods. 1 písm. g) ZoSÚ, že v prípade absencie tohto údajaj poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Odplatu, podrobnosti a kritériá jej stanovenia a napokon aj najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. (ďalej aj len ako „nariadenie vlády“). Nariadenie vlády v znení k 29.3.2018 ustanovuje, že najvyššia prípustná výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, pričom na stanovenie jej výšky sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé

typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnených podľa osobitného predpisu (§21 ods. 2 ZoSÚ), naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy; na účely nariadenia vlády obdobným úverom alebo pôžičkou sa rozumie obdobný produkt, ktorý svojou povahou je najbližší aktuálne posudzovanej forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

24. Za účelom zistenia, či výška odplaty (ne)prevyšuje najvyššiu prípustnú odplatu, priemerná hodnota RPMN ako údaj, ktorý v zmysle §21 ods. 2 ZoSÚ sa zverejňuje na stránke Ministerstva financií SR, je skutočnosťou známou súdu z jeho činnosti, ktorá v zmysle §186 ods. 1 CSP preto sa nedokazuje. Tak zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk poskytovaných za IV. Q. 2017 k 31.12.2017 skutočnosťou odvolaciemu súdu známou z jeho činnosti bolo, že ostatné obdobné spotrebiteľské úvery, ktorými vzhľadom na zmluvný záväzok žalovanej úver splácať po dobu 96 mesiacov (8 rokov) sú spotrebiteľské úvery so splatnosťou nad 5 do 10 rokov, sa poskytovali pri priemernej RPMN 8,75 % a táto v zmluve je preto deklarovaná v správnej výške. Fixná úroková sadzba 13,80 % p. a., ako ani odplata za poskytnutie úveru 17,24 % p. a. neprevyšuje preto 17,50 % p. a. ako najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle §1a ods. 1 nariadenia vlády (2 x 8,75 %) a tieto nie sú preto neplatné pre rozpor so zákonom (§39 o. z.).

25. V zmluve deklarovaná RPMN banky ako 17,90 % najvyššiu prípustnú výšku odplaty 17,50 % p. a. však prekračuje a z dôvodu, že v zmysle §11 ods. 1 písm. g) ZoSÚ relevantnou sankciou za prekročenie najvyššej prípustnej výšky odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov je, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd o tomto strany upovedomil a pretože mal za to, že na posudzovanú vec z tohto dôvodu sa vzťahuje ustanovenie §9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ v spojení s §11 ods. 1 písm. g) ZoSÚ, ktoré pri doterajšom rozhodovaní vo veci neboli použité a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce, postupom podľa §382 CSP strany zároveň vyzval (v spise na č. l. 134 a nasl.), aby k možnému použitiu týchto zákonných ustanovení vyjadrili svoje stanovisko.

26. Žalovaná s aplikovaním zákonných ustanovení uvedených vo výzve odvolacieho súdu na prejednávany prípad výslovne súhlasila. Žalobca, ktorého zástupcovi výzva odvolacieho súdu bola doručená 22.11.2023, nevyužil svoje právo a k tejto sa nevyjadril.

27. Z dôvodu zisteného prekročenia najvyššej prípustnej výšky odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov (17,50 % p. a.) v zmluve deklarovanou ročnou percentuálnou mierou nákladov banky 17,90 % a jeho zákonného dôsledku ustanoveného v §11 ods. 1 písm. g) ZoSÚ v znení k 29.3.2018 odvolateľovi domáhajúcemu sa v odvolacom konaní, aby jemu ako veriteľovi zmenou napadnutého zamietavého výroku rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom bolo prisúdené aj zvyšný žalobou uplatnený nárok na peňažné plnenie presahujúce dlžníkovi poskytnutú istinu titulom úveru, nebolo možné vyhovieť ani len sčasti. Naopak pre zistený nedostatok prekročenia najvyššej prípustnej výšky odplaty v zmluve deklarovanou ročnou percentuálnou mierou nákladov v zmysle zhora citovanej relevantnej právnej úpravy je vecne správny záver súdu prvej inštancie, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku postupom podľa §387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil vrátane správneho, zákona zodpovedajúceho a dostatočne presvedčivo odôvodneného záväzacieho rozhodnutia o trovách konania pred súdom prvej inštancie.

28. Podľa §7 ods. 24 písm. a) ZoSÚ, ustanovenia §7 ods. 19 až 23 na tzv. refinancovaný úver sa nevzťahujú len v prípade, ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov. V danom prípade zostatok úverového záväzku žalovanej ako spotrebiteľa v zmysle posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka z 29.3.2018 bol 4 954,93 €, pričom výška refinancovaného úveru 13 000 € výrazne prevyšuje 4 954,93 € ako súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov, §7 ods. 19 až ods. 23 ZoSÚ na takýto spotrebiteľský úver je preto potrebné aplikovať. Neobstojí preto odvolacia námietka odvolateľa, že záver súdu prvej inštancie o hrubom porušení povinností žalobcu s poukazom na §7 ods. 19 až ods. 23 ZoSÚ by nemal obstať ani v krajnom prípade.

29. V zmysle §4 ods. 1 opatrenia č. 10/2017 Národnej banky Slovenska zo 14.11.2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, vydaného podľa §7 ods. 41 písm. a) až písm. c) ZoSÚ na účely §7 ods. 24 ZoSÚ, v Zbierke zákonov uverejneného pod č. 306/2017 Z. z., za výrazné prevyšovanie súčtu zostávajúcich výšok refinancovaných úverov sa

považuje prevyšovanie presahujúce nižšiu z dvoch hodnôt: a) 2 000 €, b) suma zodpovedajúca 5 % súčtu zostávajúcich výšok refinancovaných spotrebiteľských úverov.

30. Aplikujúc uvedené na prejednávany prípad, ustanovenia §7 ods. 19 až ods. 23 ZoSÚ na spotrebiteľský úver žalovanej ako spotrebiteľovi poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka z 29.3.2018 by sa nevzťahovali len v prípade, že jeho výška by neprevyšovala 5 202,68 € ako súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov (4 954,93 €) navýšený o 5 % (247,75 €). Vzhľadom na to, že výška poskytnutého spotrebiteľského úveru 13 000 € z týchto dôvodov výrazne prevyšuje výšku refinancovaného úveru 4 954,93 €, neobstojí obrana odvolateľa, že uvedené zákonné ustanovenia a povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať schopnosť spotrebiteľa poskytovaný refinancovaný úver na veriteľa sa nevzťahovali.

31. Skutočnosť, že pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať poskytovaný spotrebiteľský úver na základe zmluvy z 29.3.2018 veriteľ konal s odbornou starostlivosťou, odvolateľ nijako nepreukázal. Tvrdil len, že bonitu žalovanej zisťoval výpisom z úverového registra SRBI, k odvolaniu dôkaz o tomto nepripojil, hoci tak bezpochyby urobiť mohol, keďže musel vedieť, že predmetom odvolacieho prieskumu z úradnej povinnosti je aj preverovanie splnenia tejto zákonnej povinnosti veriteľa. Správne preto súd prvej inštancie uzavrel, že veriteľ pri posudzovaní tzv. úverovej bonity žalovanej takto nepostupoval. Vzhľadom na to, že za hrubé porušenie tejto povinnosti veriteľa sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez príhľadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra a tiež porušenie §7 ods. 19 až ods. 42 ZoSÚ, dôsledkom porušenia tejto jeho povinnosti v zmysle §11 ods. 2 v prípade hrubého porušenia takejto povinnosti, k akému v danom prípade preto bezpochyby došlo, je opäť len to, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

32. Z uvedených dôvodov uplatnené odvolacie námietky odvolateľa v odvolacom konaní neobstoja, pretože nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových a právnych záverov, na ktorých napadnuté rozhodnutie v tejto veci je založené, pričom pre záver, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov aj samostatne postačí ktorýkoľvek zo zhora uvedených dôvodov.

33. Pretože ide o rozhodnutie, ktorým konanie sa končí, odvolací súd postupom podľa §396 ods. 1 CSP rozhodol aj o trovách odvolacieho konania (§262 ods. 1 CSP), a to v súlade so zásadou úspechu zakotvenou v §255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnej žalovanej priznal nárok na plnú náhradu jej trov v odvolacom konaní proti neúspešnému žalobcovi. Odvolací súd ani v okolnostiach prejednávanej veci a vzhľadom na podnikateľský charakter žalujúcej právnickej osoby ako právneho nástupcu banky, ktorá v danom prípade na úkor majetkovej sféry spotrebiteľa porušila svoju zákonnú povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytovaný spotrebiteľský úver a tiež dbať na to, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky jej zákonné obligatórne náležitosti, ani v osobe žalobcu nevzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa na výnimočné rozhodnutie o trovách konania, čo i len sčasti v prospech neúspešného žalobcu (§257 CSP). O výške náhrady trov po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§262 ods. 2 CSP).

34. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie je prípustné, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu dovolanie je prípustné, ak jeho rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

S výnimkou prípadov ustanovených v §429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).